

Jan Blažej Santini-Aichel a Dolní Ročov

V letošním roce uplyne 300 let od úmrtí významného českého architekta Jana Blažeje Santiniho (*3. 2. 1677, Praha – †7. 12. 1723, Praha), který ozdobil barokní Čechy desítkami staveb v jeho mimořádném stylu tzv. barokní gotice. Přes své tělesné indispozice, které mu zabránily pokračovat v kamenické tradici rodu Aichel původem z Itálie, se vyučil kameníkem, studoval malířství a do učení ho přijal významný architekt Jean Baptista

Mathey. Po tovaryšské cestě Rakouskem a Itálií až do Říma, kde se seznámil s tvorbou architekta Francesca Borominiho¹, začal v roce 1700 samostatně působit v Čechách a během necelých dvaceti tří let zrealizoval zhruba 80 jedinečných sakrálních a profánních staveb².

V České televizi můžete nadále vidět několik starších pořadů o jeho životě a díle, např. cyklus *Barokní srdce Evropy, díl 4/11 – Santini* z roku 2019 nebo cyklus *Historie.cs, díl Santini, geniální i neznámý* z roku 2015, v Českém rozhlasu můžete poslouchat vícero pořadů, např. z poslední doby *Škola jménem Santini* ze září 2023, a Spolek Putování za Santinim připravil dokonce samostatné webové stránky www.santini.cz o životě a díle tohoto mimořádného architekta, ze kterých citujeme o jeho díle v Dolním Ročově (Dolní Ročov je zde zařazen do Středočeského kraje):

„V letech 1715–1718 Jan Blažej Santini na zadání Norberta Leopolda Libštejnského z Kolovrat přistavěl do průčelí klášterního kostela v Dolním Ročově velkou věž a zřídil hřbitovní kapli 14 svatých pomocníků s přilehlými ambity. Santini nejenom vypracoval projekt, ale dozoroval a řešil technické problémy, včetně zakládání staveb na piloty. Vlastní nedochovaná třípatrová věž nesla na vrcholu kopule kovanou siluetu Panny Marie Ročovské. Po několika letech řádění přírodních živlů (povodně – pozn. red.) byla zapotřebí výrazná rekonstrukce, k níž byl povolán Kilián Ignác Dientzenhofer. Ten měl tou dobou dva synovce jako novice v místním klášterním společenstvu. Roku 1746 byl položen základní kámen k novému klášternímu kostelu, aby k jeho vysvěcení došlo roku 1750. Během rekonstrukce došlo ke stavebním úpravám exteriéru i interiéru, včetně odstranění původních Santiniho objektů.“³

A chcete-li se dozvědět další podrobnosti o působení a díle Jana Blažeje Santiniho v Dolním Ročově a navíc uvidět Dolní Ročov po Santiniho přestavbě, můžete otevřít poutavou a přínosnou publikaci *Poutní místo Dolní Ročov*⁴ (viz str. 9, 11 a 13) autora PhDr. Karla Mareše, který se historií Dolního Ročova dlouhodobě zabývá.

¹ <https://www.santini.cz/cz/jan-blazej-santini-aichel/jan-blazej-santini-aichel> .

² <https://www.santini.cz/cz/jan-blazej-santini-aichel/architektura> .

³ <https://www.santini.cz/cz/stredocesky-kraj/dolni-rocov> .

⁴ MAREŠ, Karel. *Poutní místo Dolní Ročov*. Ročov: Městys Ročov, 2010. 48 s.

Zpravodaj lounské farnosti

Vydává Farní rada Římskokatolické církve v Lounech
www.farnostlouny.com • **Prosinec 2023** • Ročník 16 • Neprodejně

Úvodní zamyšlení

„*Betlémská hvězda září v temné noci, stále.*

(Edita Steinová, Vánoční tajemství, r. 1931)

Aktuálně

*****

KAŽDOU STŘEDU v prosinci se koná od 10:00 mše svatá v Domově pro seniory U Pramene Louny.

*****

V PÁTEK 1. prosince 2023 od 16:30 můžete navštívit **adventní koncert v kostele sv. Matouše v Dobroměřicích**. Vystoupí dětský pěvecký sbor Carmen pod vedením paní učitelky Kateřiny Štolové a Trio Cum amore: Martina Podaná, Kateřina Štolová a Miroslav Sochr.

*****

VE ČTVRTEK 7. prosince 2023 od 18:30 proběhne **setkání farní rady**.

*****

KAŽDOU SOBOTU od 18:00 se koná **v kostele sv. Jakuba v Cítolibech mše svatá s nedělní platností a v neděli 24. prosince** zde bude **od 15:00 vánoční mše svatá pro rodiny s dětmi**.

*****

V SOBOTU 2. prosince 2023 od 16:00 můžete navštívit **adventní koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Opočně**. Vystoupí sopranistka Pavlína Seničí, sbor Harmonie, Karel Vencour – trubka a Vjačeslav Grochovskij – klavír.

*****

V PÁTEK 8. prosince 2023 od 19:30 můžete navštívit **adventní koncert v děkan-ském kostele sv. Mikuláše v Lounech**. Bude provedena **MISSA BREVIS PASTORALIS** skladatele Jiřího Pavlici složená pro orchestr, sbor, sóla a zvony.

*****

V SOBOTU 9. prosince 2023 Vás zveme **k poutní slavnosti v kostele sv. Mikuláše v Orasicích**. **Mše svatá začíná v 15:00**.

*****

V SOBOTU 23. prosince 2023 od 9:00 prosíme všechny zdatné farníky a farnice **o pomoc při vánoční výzdobě děkan-ského kostela sv. Mikuláše v Lounech**.

*****

Přehled adventních bohoslužeb

3. 12. 2023 **1. NEDĚLE ADVENTNÍ**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech
– Mše svatá pro děti v 10:15.
Poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Dolním Ročově
– Mše svatá ve 14:30.

KAŽDOU STŘEDU v adventní době (6.12., 13.12. a 20.12.) od 6:30 bude sloužena Rorátní mše svatá v děkanském kostele sv. Mikuláše v Lounech. Po mši bude na faře připraveno malé občerstvení (káva, čaj, ...).

7. 12. 2023 **PRVNÍ ČTVRTEK V MĚSÍCI**
Kostel Nejsvětější Trojice a Čtrnácti svatých pomocníků
– Mše svatá v 17:30.
8. 12. 2023 **SLAVNOST PANNY MARIE
POČATÉ BEZ POSKVRNY PRVOTNÍHO HŘÍCHU**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 17:30.
9. 12. 2023 **POUTNÍ SLAVNOST SV. MIKULÁŠE**
Kostel sv. Mikuláše v Orasicích – Poutní mše svatá v 15:00.
10. 12. 2023 **2. NEDĚLE ADVENTNÍ
POUTNÍ SLAVNOST SV. MIKULÁŠE**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Po mši svaté přijde Mikuláš s nadílkou pro všechny hodné děti.
17. 12. 2023 **3. NEDĚLE ADVENTNÍ**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Skauti předají při mši svaté Betlémské světlo.
Kostel Stětí sv. Jana Křtitele v Libčevsi – Mše svatá ve 13:00.
24. 12. 2023 **4. NEDĚLE ADVENTNÍ / ŠTĚDRÝ DEN**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.

Přehled vánočních bohoslužeb

24. 12. 2023 **VÁNOČNÍ MŠE SVATÁ PRO RODINY S DĚTMI**
Kostel sv. Jakuba Staršího v Cítolibeč v 15:00.
VÁNOČNÍ VIGILIE
Kostel sv. Vavřince v Černčicích v 16:00.
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech ve 22:00.
Mši svatou doprovodí chrámový sbor.
Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Dolním Ročově ve 24:00.
25. 12. 2023 **SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ – BOŽÍ HOD VÁNOČNÍ**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Opočně – Mše svatá v 11:00.
Kostel sv. Jiljí ve Vinařicích – Mše svatá ve 14:00.
Kostel sv. Kateřiny v Oboře – Mše svatá v 16:00.
26. 12. 2023 **SVÁTEK SV. ŠTĚPÁNA**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Sbírka pro bohoslovce: „Svatoštěpánská koleda“.
Kostel sv. Markéty v Kroučové – Mše svatá ve 14:00.
27. 12. 2023 **SVÁTEK SV. JANA, APOŠTOLA A EVANGELISTY**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 17:30.
30. 12. 2023 **ŠESTÝ DEN V OKTÁVU NAROZENÍ PÁNĚ**
Kostel sv. Stanislava v Měronicích – Mše svatá ve 14:00.
31. 12. 2023 **SVÁTEK SVATÉ RODINY**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Obnovení manželských slibů.
MŠE SVATÁ NA PODĚKOVÁNÍ ZA UPLYNULÝ ROK 2023
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 17:00.
1. 1. 2024 **SLAVNOST MATKY BOŽÍ PANNY MARIE**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 9:00.
Poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Ročově
– První poutní mše svatá ve 14:30.

Vánoce se svatým Františkem Saleským

Část katecheze papeže Františka 28. prosince 2022

(...) Ježíš, král všehomíra, nikdy neusedl na trůn. Narodil se ve stáji – takto jsme ho spatřili – byl zavinen do plenek, položen do jeslí, a nakonec zemřel na kříži, byl zahalen do plátna a položen do hrobu. Evangelista Lukáš, když vypráví o Ježíšově narození, velice zdůrazňuje tento detail děťátka položeného do jeslí, což znamená, že to není pouze logistický, nýbrž symbolický prvek. Co nám dává pochopit? Skutečnost, jakého druhu je Mesiáš, který se narodil v Betlémě, co je to za Krále, kdo je to Ježíš. Při pohledu na jesle, kříž, na Ježíšův život a jeho prostotu, můžeme pochopit, kým je. Ježíš je Boží Syn, který nás spasil tím, že se stal člověkem jako my, zřekl se své slávy a pokoril se (viz Flp 2, 7–8). Toto tajemství konkrétně zahlédneme v ohnisku každého betlému, tedy v Dítěti ležícím v jeslích. Toto je „znamení“, které nám Bůh o Vánocích dává – tehdy to bylo znamením pro betlémské pastýře (viz Lk 2,12), je to znamením dnes a bude provždy. Když andělé oznamují Ježíšovo narození, vyzývají: „Jděte a podívejte se“, znamením vám bude děťátko položené do jeslí. Ježíšovým trůnem jsou jesle, za jeho kazatelského života je to ulice a na konci života kříž – to je trůn našeho Krále.

Toto znamení nám ukazuje Boží „styl“. Jaký je? Nezapomínejte na něj, nikdy na něj nezapomeňte: je to blízkost, soucit a vlídnost. Náš Bůh je blízký, slitovný a laskavý, jak je to patrné na Ježíšovi. Bůh si nás takto k sobě přitahuje – nezmocňuje se nás silou, nevnucuje nám svou pravdu a spravedlnost, nepřetahuje nás nátlakem, ale chce si nás připoutat láskou, něhou, soucitem. V jiném ze svých listů sv. František Saleský píše: „*Magnet přitahuje železo a jantar přitahuje slámu a seno. A přesto – ať jsme již kvůli své tvrdosti jako ze železa, anebo jako ze slámy kvůli své slabosti, máme se dát přitáhnout tímto malým nebeským Dítětem.*“ Naše síla a slabost se rozplynou jedině před jesličkami, před Ježíšem, anebo před křížem, Ježíšem chudým a obnaženým, avšak stále blízkým, slitovným a laskavým. Bůh našel nástroj, jímž si nás může přitáhnout, ať jsme kdekoli: je to láska, nikoli však vlastnická a sobecká, jaká bohužel často bývá lidská láska. Jeho láska je čirým darem a milostí, je cele a výlučně vyhrazena nám a našemu dobru. Touto odzbrojenou a rovněž odzbrojující láskou nás Bůh k sobě připoutává. Když totiž pohlédneme na Ježíšovu prostotu, také my odkládáme výzbroj své pýchy a pokorně se za ním vydáváme, abychom prosili o spásu a odpuštění, o světlo do svých životů, abychom mohli jít dál. Nezapomínejte na tento Ježíšův trůn, kterým jsou jesle a kříž – to je Ježíšův trůn. (...)

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs/papez/news/2022-12/katecheze-vanoce-se-svatym-frantiskem-saleskym.html>

Ve vztazích to nebývá ideální

autor (OVA), převzato z <https://www.vira.cz/texty/tema-tydne>

Jako od Boha milovaní projevujte milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. (viz Kol 3,12-13)

Přáli bychom si Vánoce klidné, požehnané, veselé... Leckdy se o to i snažíme. Nejednou však zjišťujeme, že zůstáváme slabými lidmi. Máme problémy s trpělivostí, se sebou samými, a i s druhými. K mírnosti míváme někdy opravdu daleko.

Možná jsme Vánoce prožili v radosti, obklopeni nejbližšími, s Bohem, ale možná také ne. Ne náhodou se tak vždy v neděli po Božím hodě vánočním připomíná svátek Svaté rodiny. A biblické texty ukazují, že nikde a nikdy to není ideální. Ve společném soužití s druhými tak bude potřeba znovu a znovu „projevovat pokoru, milosrdné srdce, mírnost, trpělivost a odpuštění...“

Kde toto vše vzít? Odpověď je prostá a hluboká: „Jste Bohem milovaní a on odpouští vám. Proto i vy můžete odpouštět druhým.“ Bůh přišel žít mezi nás, aby nám hmatatelně zjevil svou lásku. Ne proto, že jsme vykonali něco dobrého. Ani pro naši bezchybnost. Ani aby nás soudil. Přišel jen pro svou touhu vstoupit do vztahu lásky s člověkem, aby mohl uzdravovat i naše vztahy, aby nás pozvedal a vracel nám důstojnost Božích milovaných.

Bůh sestupuje do „chlíva“ lidské přirozenosti, tolik poznamenané slabostí. Ne jako soudce, ale jako bezbranné dítě. A ve své dětské zranitelnosti nabízí svou náruč a odpuštění. S tímto vědomím můžeme nacházet důvod a sílu, proč projevit trpělivost a naději ve vztazích, kde to opravdu není ideální.

Postavme si před oči Boha v jeslích.
Je tu pro nás: dnes, zítra,
i po všechny dny našeho života.

Zdroj: <https://www.vira.cz/texty/tema-tydne/ve-vztazich-to-nebyva-idealni> ;
autor fotografie: Vojtěch Hlávka, Člověk a Víra, 07.01.2023.

Betlémský vlk

Úryvek z knihy *Živá voda pro duši* Bruna Ferrera

Kdysi dávno žil nedaleko Betléma vlk. Pastýři z něj měli velký strach a bděli celou noc, aby před ním uchránili svá stáda. Drželi stráž, takže se vlk z výpravy pokaždé vracel s hladem, prázdným břichem a pořádným vztekem.

Jedné zvláštní noci najednou zazářilo světlo a všude kolem byla slyšet hudba. To zpívali andělé. Právě se narodilo dítě. Maličký růžový uzlíček, takové mrně.

Vlk se nestačil divit, jak je možné, že se všichni ti obhroublí pastýři rozeběhli na to dítě podívat.

„Takové pozdvižení pro jedno lidské mládě,“ říkal si. Ale byl zvědavý, a protože měl hlad, myslel si, že by se mu cestou mohlo nějaké to sousto poštětít, tiše pastýře zpovzdálí sledoval. Když uviděl, že vešli do chléva, zastavil se a čekal ve tmě.

Pastýři nesli dary. Pozdravili muže a ženu a uctivě se poklonili právě narozenému dítěti. Pak zase odešli. Když muž se ženou osaměli, usnuli únavou.

Vlk opatrně proklouzl do chléva. Nikdo si ho nevšiml. Jen to dítě. Otevřelo oči dokořán a prohlíželo si dlouhý čenich, který se k němu přibližoval. V pootevřené tlamě byly vidět jeho ostré zuby a jazyk rudý jako krev. Štěrbinky očí hrozně svítily. Ale nezdálo se, že by se ho dítě bálo.

„Toho bych spolkl celého najednou,“ pomyslel si vlk. Jeho horký dech zavanul až na dítě. Vlk napjal svaly a připravoval se k útoku.

V tom okamžiku mu dítě maličkou ručkou něžně přejelo po čenichu. Poprvé v životě jeho drsnou a rozčuchanou srst někdo pohladil. A hlasem, jaký vlk ještě nikdy neslyšel, mu dítě řeklo: „Mám tě rád, vlku.“

Tehdy se v temném betlémském chlévě událo cosi neuvěřitelného. Vlčí kožich spadl na zem jako odložený plášť. Místo vlka tam stál člověk. Skutečný člověk z masa a kostí. Padl na kolena, políbil dítěti ručky a chvíli se tiše modlil.

Potom muž, který býval vlkem, vyšel se vztyčenou hlavou z chléva a hlásal celému světu: „Narodilo se božské dítě, které vám může darovat skutečnou svobodu. Mesiáš je tu! Mesiáš vás promění!“

Dovětek: Božím plánem bylo proměnit tvory obyčejnou láskou. U divokých zvířat to možná jde...

Zdroj: FERRERO, Bruno. *Živá voda pro duši*. Praha: Portál, 2001. s. 40–41.

Dítě v Betlémě – Zamyšlení z Bible /12

Úryvek z knihy *Čtení z Bible* Jana Sokola

(...) Vylíčení Ježíšova narození v Betlémě patří k nejznámějším biblickým událostem a Vánoce k nejoblíbenějším křesťanským svátkům. Obraz dítěte v jeslích od dávných dob přitahoval umělce a básníky, takže se s ním setkáváme doslova všude. Vedle zobrazování Ježíše na kříži je dítě v jeslích nebo v náručí své matky tím nejčastějším křesťanským tématem. Právě odtud začíná také úplně jiný poměr k dětem, který je pak pro evropskou civilizaci samozřejmý a měl možná veliký podíl na jejím celkovém úspěchu.

Od 16. století roznášejí tento názor misionáři do celého světa, zastávají se dětí a brání jejich utrácení, až tak spolu s lékaři vlastně přivodí populační explozi tohoto století. Ne že by dnes tisíce dětí neumíraly – hladem, nemocemi, válkami. Ale je jen málo lidí na světě, kteří by to pokládali za „normální“, necítili nějaké výčitky svědomí, případně povinnost podle svých možností pomoci.

Novozákonní učení o Božím Synu, o dítěti, které se narodilo v Betlémě, se později rozvinulo v učení o Boží Trojici. Křesťanství tím nepřestalo být monoteistickým náboženstvím, nicméně se vzdálilo od strohé představy jediné a úplně vůle Hospodinovy, neomezené vlády patriarchálního Otce, což křesťanům židé i muslimové vytýkají. Křesťanská Trojice však není žádný Panteon. Vyjadřuje pouze přesvědčení, že starozákonní obraz Boha až příliš často svádí k antropomorfním představám přísného muže či starce, který vyžaduje hlavně poslušnost. Protože se jedná o představy náboženské, které formují život každého věřícího, není to vůbec otázka teoretická: představy o Bohu mají naopak nesmírný zpětný vliv na představy o člověku, o rodině, vztazích mezi mužem a ženou, mezi rodiči a dětmi atd. Ostatně sama Bible neustále zdůrazňuje, že každá představa o Bohu je jen velice přibližná a koneckonců zavádějící: odtud zákaz Boha zobrazovat. Snad proto se už při Hospodinově návštěvě v Mamre mluví o „třech mužích“. Křesťanství jde v tomto směru ještě o krok dál tím, že Ježíš bývá zobrazován nejen jako trpící muž, ale také jako dítě. (...)

Zdroje: SOKOL, Jan, ed. *Čtení z Bible: Výběr textů ze Starého a Nového zákona*. Praha: Česká biblická společnost, 1996. s. 276–277; autor fotografie: Jiří Vopálenský, Člověk a Víra, 04.01.2021.